

Kaulavaltimoahtauman suonensisäinen hoito

Olette tulossa kaulavaltimoiden verisuonitoimenpiteeseen. Toimenpide vaatii sekä esivalmisteluja että jälkihoitoa, siksi teille on varattu paikka myös vuodeosastolle. Ennen toimenpidettä olette neurologian osastolla (TA5) ja toimenpiteen jälkeen siirrytte AVH-valvontaan (TF4).

Mikä on kaulavaltimoiden ahtauma ja toimenpiteen tarkoitus?

Ahtautunut kaulavaltimo voi aiheuttaa ohimeneviä aivoverenkierron häiriöitä (TIA-oireet) tai pysyvän aivohalvauksen (infarkti). Toimenpiteen tavoitteena on aivohalvauksen ehkäisy. Hoito ei paranna jo syntyneitä vaurioita. Toimenpiteessä ahtauma-alueelle viedään verkkoputki eli stentti, joka pitää ahtautuneen suonon avoimena.

Miten valmistaudutte tutkimukseen?

- Saavutte sairaalaan tutkimusta edeltävänä päivänä. Toimenpidettä varten otetaan verikokeita.
- Sokeritautidissa käytettävää Metformiini-lääkitystä ei tarvitse tauottaa ennen tutkimukseen tuloa. Lääke saatetaan kuitenkin tauottaa tutkimuksen jälkeen mikäli munuaisten toiminta niin edellyttää. Muut lääkkeet saatte ottaa entiseen tapaan pienen vesitilkan kanssa.
- **Tutkimuspäivänä teidän tulee olla aamusta ravinnotta**
- Tupakan ja muiden nikotiinivalmisteiden käyttö on kiellettyä 24 tuntia ennen toimenpidettä, koska se aiheuttaa verisuonten supistumista ja voi johtaa toimenpiteen epäonnistumiseen!
- Korut tulee riisua toimenpiteen ajaksi tutkittavalta alueelta.
- Tutkimus tehdään yleensä reisivaltimon kautta, siksi nivustaipeiden iholla ei saa olla punoitusta tai ihottumaa tulehdusvaaran vuoksi.
- Tutkimus tehdään röntgensäteitä apuna käyttäen, tämän vuoksi mahdollinen raskaus on selvitettävä ennen tutkimusta.
- Myös tiedossa olevasta varjoaineallergiasta ja munuaisten vajaatoiminnasta on kerrottava etukäteen.

Miten tutkimus tehdään?

Tutkimuksen suorittaa röntgenlääkäri ja kaksi röntgenhoitajaa.

Kuvauksen aikana olette kuvauspöydällä selin makuulla liikkumatta.

Toimenpide tehdään paikallispuudutuksessa.

Reisivaltimon kautta viedään kuvattavaan suoneen ohut muoviletku eli katetri, jonka kautta ruiskutetaan varjoainetta. Samalla otetaan röntgenkuvia. Kuvauksen jälkeen hoidettavaan ahtaumaan viedään hyvin ohut muoviletku, jonka kautta verkkoputki eli stentti asetetaan paikalleen.

Toimenpiteeseen liittyviä riskejä ovat aivoveritulppa ja aivoverenvuoto. Näiden seurauksena halvaus tai muut neurologiset puutosoireet ovat mahdollisia.

Miten kauan tutkimus kestää?

Toimenpide kestää 2–4 tuntia.

Mitä tutkimuksen jälkeen?

- Tutkimuksen jälkeen katetri poistetaan ja pistokohta suljetaan. Vuodelepo on toimenpiteen jälkeen 2–7 tuntia. Mikäli ette jaksata maata selällään, hoitajat siirtävät teidät toiseen asentoon. Pään kohottaminen ja jalkojen nosto ovat kiellettyjä. Valtimopunktion jälkihoito löytyy <https://hoito-ohjeet.fi/OhjepankkiVSSHP/Valtimopunktion%20j%C3%A4lkihoito-ohje.pdf>
- Tutkimuksen jälkeen saa syödä ja juoda normaalisti, mikäli ei ole muita rajoituksia.
- Toimenpiteen jälkeen sairaalassaoloaika on noin 1–2 vuorokautta ja työhön paluu on mahdollista noin kolmen vuorokauden kuluttua, voinnista ja työnne laadusta riippuen.
- Kotona pistokohtaa tulee varoa noin viikon ajan. On syytä välttää suurempia ponnisteluja, saunomista ja lämpimiä kylpyjä. Kotiin lähtiessä saatte osastolta tarkemmat jälkihoito-ohjeet.
- Jos teillä ilmenee jotain vaivoja toimenpiteen jälkeen, ottakaa yhteys teitä hoitaneelle neurologian vuodeosastolle.

Mistä saatte kuulla tutkimustuloksista?

Lähettävä poliklinikka tai osasto huolehtii tutkimustulosten kertomisesta.